

Slovenský komitét slavistov
Slavistický ústav Jána Stanislava SAV

Prvý kongres slovenských slavistov
Slovenská slavistika po roku 1993

Bratislava
26. – 28. októbra 2011

PROGRAM

26. októbra 2011

do 11:30
12:00 – 13:00

Prezentácia účastníkov
Obed

13:00 – 14:30

Slavistický ústav
Jána Stanislava SAV
Bratislava

Peter Žeňuch (moderátor)

Peter Žeňuch: Stav a perspektívy slovenskej slavistiky
– SKS a SÚJS SAV

Slavistický ústav
Jána Stanislava SAV
Bratislava

Ján Doruľa: K inštitucionalizácii slovenskej
slavistiky

14:30 – 15:00

Diskusia
Prestávka

15:00 – 17:00

Archeologický ústav SAV
Nitra

Ján Doruľa (moderátor)

Alexander Ruttkey: Slovenská archeológia
v kontexte slavistických výskumov

Slovenské národné
múzeum
Bratislava

Tatiana Štefanovičová: Príspevok slovanskej
archeológie k rozvoju slavistiky na Slovensku

Filozofická fakulta
Univerzity Komenského
Bratislava

Miroslav Daniš: Slovenská historiografia v kontexte
slavistických štúdií po roku 1993

Diskusia

27. októbra 2011

8:30 – 10:30

*Filozofická fakulta
Prešovskej univerzity*

*Slovenský komitét
slavistov*

*Filozofická fakulta
Prešovskej univerzity*

*Filozofická fakulta
Prešovskej univerzity*

Pavol Žigo (moderátor)

Júlia Dudášová-Kriššáková: Slavistika na Prešovskej univerzite

Emil Horák: Osobitosti slovenskej slavistiky (z južnoslavistického aspektu)

Mária Čižmárová: Slovenská ukrajínistika – súčasný stav výskumu

Viktória Lašuková – Ivana Džundová: Slovensko-bieloruské vzťahy – stav a perspektívy výskumu

*Diskusia
Prestávka*

10:30 – 11:00

11:00 – 12:30

*Jazykovedný ústav
Ľudovíta Štúra SAV
Bratislava*

*Filozofická fakulta
Univerzity Komenského
Bratislava*

*Filozofická fakulta
Univerzity Konštantína
Filozofa v Nitre*

Júlia Dudášová-Kriššáková (moderátorka)

Pavol Žigo: Slavistická tematika vo výskume Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra SAV

Mária Dobríková: Jazykovedná slavistika na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave

Juraj Vaňko: Slavistické disciplíny a slavistický orientovaný výskum na FF UKF v Nitre

*Diskusia
Obed*

12:30 – 13:30

13:30 – 15:00

*Slovenský komitét
slavistov*

*Ústav etnológie SAV
Bratislava*

*Filozofická fakulta
Univerzity Komenského
Bratislava*

Alexander Ruttkay – (moderátor)

Viera Gašparíková: Z dejín slovenskej slavistickej
folkloristiky

Mojmír Benža: Slavistické výskumy v slovenskej
etnológii

Hana Hlôšková – Magdaléna Paríková: Slavistická
problematika v dejinách Katedry etnológie
a kultúrnej antropológie FF UK v Bratislave

*Diskusia
Prestávka*

15:00 – 15:30

15:30 – 17:00

*Ústav etnológie SAV
Bratislava*

*Ústav hudobnej vedy SAV
Bratislava*

Viera Gašparíková – (moderátorka)

Zuzana Profantová: Minulosť, prítomnosť, budúcnosť
slavistickej folkloristiky alebo o význame
angažovanosti disciplíny

Hana Urbancová: Slavistický aspekt slovenskej
etnomuzikológie

28. októbra 2011

8:30 – 10:30

Ústav svetovej literatúry
SAV Bratislava

Filozofická fakulta
Univerzita Komenského
Bratislava

Ústav slovenskej literatúry
SAV Bratislava

Hana Hlôšková (moderátorka)

Ján Jankovič: Slavistické výskumy v Ústave svetovej literatúry SAV po roku 1990

Jozef Hvišč: Literárnovedná slavistika na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave

Dana Hučková – Oľga Vaneková: Slovenská literárnovedná slavistika po roku 1990

Diskusia
Prestávka

10:30 – 11:00

11:00 – 12:30

Filozofická fakulta
Univerzity Konštantína
Filozofa v Nitre

Slavistický ústav
Jána Stanislava SAV
Bratislava

Mojmír Benža (moderátor)

Martin Hetényi – Peter Ivanič – Zvonko Taneski:
Stav výskumu cyrilo-metodskej problematiky
na Slovensku po roku 1993

Katarína Žeňuchová: Slovenská slavistika
na stránkach časopisu Slavica Slovaca

Záverečná diskusia
Obed

12:30

Postery

*Filozofická fakulta
Prešovskej univerzity*

*Filozofická fakulta
Prešovskej univerzity*

*Filozofická fakulta UKF
v Nitre*

*Filozofická fakulta
Prešovskej univerzity*

*Ústav slovenskej literatúry
SAV Bratislava*

*Jazykovedný ústav
Ludovíta Štúra SAV
Bratislava*

*Ústav etnológie SAV
Bratislava*

*Gréckokatolícka
teologická fakulta
Prešovskej univerzity*

*Filozofická fakulta
Prešovskej univerzity*

Vladislav Grešlík: Dejiny bádania ikon na Slovensku

Ján Mojdis: Slovenská otázka v dielach francúzskych slavistov na konci 19. a začiatkom 20. storočia

Renáta Hlavatá: Koncepcia historizmu v kontexte slovenského literárnovedného výskumu

Viera Žemberová: Literárnovedná slovakistika v slavistickom výskume deväťdesiatych rokov

Adelaida Mezeiová: Téma „rekurzu“ v listoch Jána Kollára v 40. rokoch 19. storočia

Adriana Ferenčíková: Slovtovorná problematika v 4. zväzku lexikálno-slovtovornej série Slovenského jazykového atlasu (Poľnohospodárstvo)

Vladimír Bahna: Medzi spomienkami a povestou. Teoretické postrehy k výskumu nadprirodzených predstáv

Zuzana Molitorisová: Výskum súčasného stavu výročných zvykov na východnom Slovensku u gréckokatolíckych veriacich

Jozef Sipko: Asociačné testy ako lingvokultúrny kognitívny zdroj

SLOVENSKÝ KOMITÉT SLAVISTOV

Slovenský komitét slavistov tvoria zástupcovia slovenských spoločenskovedných disciplín z okruhu jazykovedy, literárnej vedy, histórie s archeológiou a etnológie, ktorí sa zaoberajú slavisticky orientovanou výskumnou a odbornou-popularizačnou činnosťou (výskumom slovenského jazyka, slovenskej literatúry, histórie, duchovnej a materiálnej kultúry v porovnaní s inými slovanskými i neslovanskými jazykmi, literatúrami, dejinami a kultúrami).

Organizačne a odborne podporuje rozvoj a koordinuje slavistický výskum na Slovensku, organizuje spoluprácu s domácimi i zahraničnými organizáciami a pracoviskami, najmä s národnými komitétmi a organizáciami slavistov a s vedeckými spoločnosťami; usporadúva kongresy, vedecké konferencie, sympóziá, prednášky a podobné podujatia a tiež vyvíja vlastnú edičnú a publikačnú činnosť.

Prostriedky na svoju činnosť získava z darov, z grantových a dotačných projektov iných ustanovizní a z vlastnej vydavateľskej činnosti.

1965

Založenie Slovenského výboru slavistov. Slovenský výbor slavistov vznikol ako koordinačný výbor slovenskej slavistiky pri Ústave svetovej literatúry a jazykov SAV v zložení: E. Pauliny (predseda), Z. Klátik (tajomník), J. Stanislav, Š. Peciar, Š. Ondruš, L. Ďurovič, M. Bakoš, I. Kusý, M. Pišút, K. Rosenbaum, J. Dekan, E. Holotík, J. Hrozičnik, V. Matula, P. Ratkoš, V. Gašparíková, A. Melicherčík.

1970

Založenie Slovenského komitétu slavistov ako národnej slavistickej platformy ako súčasť Československého komitétu slavistov. Zloženie SKS: Š. Ondruš (predseda), M. Bakoš (podpredseda), V. Matula (podpredseda), V. Blanár, I. Ďurovič, E. Pauliny, J. Ružička, D. Ďurišin, P. Petrus, M. Pišút, K. Rosenbaum, M. Gosiorovský, J. Hrozičnik, B. Chropovský, P. Ratkoš, B. Filová, J. Podolák, J. Komorovský. Sekretárom komitétu bol J. Hvišč. Slovenskí členovia v Československom komitéte slavistov: Š. Ondruš, J. Ružička, M. Pišút, K. Rosenbaum, V. Matula, M. Gosiorovský, J. Komorovský.

1987 – 1989

Dve zasadnutia Predsedníctva Slovenskej akadémie vied (november 1987 a apríl 1988) a dve zasadnutia Vedeckého kolégia Slovenskej akadémie vied pre jazykovedu, vedy o umení a národopis (október 1988 a jún 1989). Na rokovaníach sa diskutovalo o potrebe zriadenia a budovania centra pre chýbajúci systematický slavistický výskum na Slovensku.

1988

Vznik pomocného orgánu Predsedníctva Slovenskej akadémie vied – *Komisie podpredsedu SAV pre koordináciu výskumu slavistiky na Slovensku*.

Predsedníctvo SAV požiadalo Ministerstvo školstva, mládeže a telesnej výchovy o zavedenie štúdia slavistiky na dvoch slovenských univerzitách v Bratislave a Prešove.

1988

Vznik *slavistickej bunky* v rámci Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra SAV, ktorej úlohou bolo vypracovať komplexný výskumný program slovenskej jazykovednej slavistiky. Poverení pracovníci: J. Doruľa, V. Gregor, E. Králik.

Verejná oponentúra programu jazykovedného slavistického výskumu na Slovensku, ktorý spracoval J. Doruľa. Program je publikovaný v časopise *Slavica Slovaca* (1989, roč. 24, č. 3, s. 201-210).

1990 (marec)

Prvé zhromaždenie slovenských slavistov, ktoré zvolilo 25-členný Slovenský komitét slavistov. Hlavnou úlohou komitétu sa stalo koncepčné usmerňovanie a koordinovanie základného slavistického výskumu s dôrazom na súčinnosť jednotlivých slavistických disciplín a interdisciplinárny prístup k slavistickej problematike. Za predsedu SKS bol zvolený historik V. Matula. Členmi Slovenského komitétu slavistov sa stali za jazykovedu: V. Blanár, J. Bosák, J. Doruľa, E. Horák, J. Kačala, J. Sabol; za históriu s archeológiou: A. Avenarius, I. Ivantyšynová, M. Kučera, V. Matula, A. Ruttkay, T. Štefanovičová; za literárnu vedu: D. Ďurišin, M. Eliáš, J. Hvišč, P. Liba, J. Slimák, J. Števček, H. Urbancová; za folkloristiku, etnografiu a kultúru: O. Elschek, V. Gašparíková, E. Horváthová, J. Komorovský, M. Leščák, J. Podolák

1990 (jún)

Mimoriadne zasadnutie SKS z dôvodu rezignácie predsedu SKS. J. Doruľa sa stal novým predsedom SKS.

1990 (november)

Odmietnutie návrhu utvoriť v súčasnosti časti členov SKS a Československého komitétu slavistov spoločnú československú koordinačnú komisiu na prípravu XI. medzinárodného zjazdu slavistov v Bratislave.

1992

Pasívne stanovisko Slovenskej akadémie vied k žiadosti SKS o pomoc pri príprave a organizačnom zabezpečení XI. medzinárodného zjazdu slavistov.

Nové Stanovy Slovenského komitétu slavistov umožnili Slovenskému komitétu slavistov fungovať ako občianske združenie. SKS sa stalo samosprávnym orgánom slovenskej slavistiky. Podľa stanov sa členmi SKS nestávajú delegovaní zástupcovia z vedeckých, vedecko-pedagogických či iných inštitúcií, ale tvoria ho plénum volení zástupcovia za jednotlivé vedné disciplíny a vedecké osobnosti so slavistickým zameraním svojej vedecko-výskumnej činnosti.

Slovenský komitét slavistov začal ako samosprávny orgán rozvíjať svoju činnosť v tomto zložení: J. Doruľa (predseda), T. Štefanovičová (tajomníčka), J. Števec, V. Sedlák a V. Gašparíková (podpredsedovia), H. Urbancová a H. Rummelová (revízorky), V. Blanár, J. Bosák, E. Horák, J. Kačala, J. Sabol, D. Ďurišin, M. Eliáš, J. Hvišč, P. Liba, I. Slimák, A. Avenarius, T. Ivantýšynová, M. Kučera, A. Ruttkay, O. Elschek, E. Horváthová, J. Komorovský, J. Podolák a Z. Profantová (členovia).

1993

XI. medzinárodný zjazd slavistov v Bratislave

1995

Založenie vedeckovýskumného a koordinačného centra slavistického výskumu na pôde Slovenskej akadémie vied (uznesenie Predsedníctva SAV z 20. decembra 1994).

Návrhy na členov SKS predkladá plénum Slovenského komitétu slavistov vždy predsedníctvo SKS na základe svojho rozhodnutia, na návrh jednotlivých členov SKS alebo na návrh pracoviska so slavistickým zameraním. Návrh na členstvo v SKS prerokuje plénum a následne prebehne riadna voľba navrhovaného člena.

- 1995 SKS zrušil (pre pasivitu) členstvo niektorým členom SKS (P. Liba, J. Komorovský, E. Horváthova) a za nových členov SKS boli zvolení: M. Benža, L. Králik, E. Krasnovská.
- 1997 Noví členovia SKS J. Dudášová, J. Koška a P. Žeňuch, ktorých zvolilo plénum SKS, nahradili zosnulých členov: D. Ďurišina, I. Slimáka a J. Števčeka.
- 2000 Na zasadnutí pléna SKS bol za nového člena zvolený M. Homza namiesto T. Ivantyšynovej, ktorá sa vzdala členstva v SKS v dôsledku svojho nového neslavistického výskumného zamerania.
- 2001 Výročné zasadnutie pléna SKS zvolilo nový výbor SKS v zložení: J. Doruľa (predseda), V. Sedlák, J. Koška, M. Benža (podpredsedovia), P. Žeňuch (tajomník), T. Štefanovičová, E. Krasnovská (revízorky).
- 2005 Slavistický kabinet SAV sa uznesením P SAV (zo dňa 16. 12. 2004) premenoval na Slavistický ústav Jána Stanislava SAV. Týmto premenovaním sa vzdáva hold a úcta osobe a dielu významného slovenského slavistu Jána Stanislava (1904–1977).
- Za novú členku SKS bola zvolená Erika Brtáňová, nahradila zosnulého A. Avenariusu (umrel v roku 2004).
- 2006 Na výročnom zasadnutí pléna SKS bol zvolený nový výbor SKS v zložení P. Žeňuch (predseda), J. Koška, M. Benža, V. Sedlák (podpredsedovia), E. Brtáňova (tajomníčka), T. Štefanovičová, J. Dudášová-Kriššáková (revízorky).
- 2007 Plénum SKS namiesto zosnulého Jána Košku (umrel v roku 2006) zvolilo J. Jankoviča za nového člena a podpredsedu SKS. Za nového člena bol zvolený aj Ján Bobák namiesto M. Eliáša, ktorý rezignoval na členstvo v SKS.

Úprava stanov SKS. Stanovy SKS sa rozšírili o články, ktoré definujú práva, povinnosti a postavenie čestného predsedu a čestných členov SKS. V rámci úpravy stanov došlo aj k špecifikácii činností SKS, v rámci ktorých môže SKS vyvíjať aj vlastnú edičnú a publikačnú činnosť.

2008

Plénum SKS zvolilo J. Doruľu za prvého čestného predsedu SKS.

2009

Plénum SKS zvolilo V. Blanára za prvého čestného člena SKS.

Za riadneho člena namiesto V. Blanára bol zvolený J. Krško. Za zosnulého V. Sedláka (umrel v roku 2009) bol zvolený A. Škoviera. Za nového riadneho člena SKS bol namiesto čestného predsedu J. Doruľu zvolený J. Glovňa.

Uznesenie pléna SKS o potrebe organizovať Prvý kongres slovenských slavistov na tému *Slovenská slavistika po roku 1993*.

2010

Za novú členku SKS bola zvolená M. Keruľová namiesto H. Urbancovej, ktorá sa vzdala členstva v SKS. Do rúk predsedu SKS bol pred zasadnutím pléna SKS doručený list od J. Bosáka, v ktorom oznámil plénu SKS rezignáciu na členstvo v komitáte. Prítomní členovia SKS toto rozhodnutie vzali na vedomie.

2011

Plénum SKS zvolilo H. Hlôškovú za riadnu členku SKS za odbor etnológia namiesto J. Bosáka. Umrela H. Urbancová, dlhoročná členka SKS.

Na výročnom zasadnutí pléna SKS bol zvolený nový výbor v zložení: P. Žeňuch (predseda), J. Jankovič, M. Benža, J. Bobák (podpredsedovia), E. Brtáňová (tajomníčka), T. Štefanovičová, J. Dudášová (revízorky).

Prvý kongres slovenských slavistov na tému *Slovenská slavistika po roku 1993*.

Časopisy

Slavica Slovaca

Slavistická folkloristika

Zborníky referátov

ŽEŇUCH, PETER (Ed.): XIV. medzinárodný zjazd slavistov v Ochride. Príspevky slovenských slavistov. Bratislava: Slovenský komitét slavistov / Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, 2008. 299 s.

DORULA, JÁN (Ed.): XIII. medzinárodný zjazd slavistov v Lubľane. Príspevky slovenských slavistov. Bratislava: Slovenský komitét slavistov / Slavistický kabinet SAV, 2003. 345 s.

DORULA, JÁN (Ed.): XII. medzinárodný zjazd slavistov v Krakove. Príspevky slovenských slavistov. Bratislava: Slovenský komitét slavistov / Slavistický kabinet SAV, 1998. 415 s.

DORULA, JÁN (Ed.): Záznamy z diskusie k predneseným referátom. XI. medzinárodný zjazd slavistov Bratislava 30. augusta–8. septembra 1993. Bratislava: Slovenský komitét slavistov / Slavistický kabinet SAV, 1998. 663 s.

Prehľady publikačnej
činnosti

HLÔŠKOVÁ, HANA (Ed.): Stretnutie s rozprávkou. Pohľad do života a diela etnologičky PhDr. Viery Gašparikove, DrSc. Bratislava: Ústav etnológie SAV, Národopisná spoločnosť Slovenska (pri SAV), Slovenský komitét slavistov, 2011. 248 s.

ŽEŇUCH, PETER (Ed.): Prehľad publikácií z jazykovedy, literárnej vedy, etnológie a histórie za roky 2003–2007 (výber). Bratislava: Slovenský komitét slavistov / Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, 2008. 164 s.

ŽEŇUCH, PETER (Ed.): Prehľad publikácií z jazykovedy, literárnej vedy, etnológie a histórie za roky 1998–2002 (výber). Ed. Peter Žeňuch. Bratislava: Slovenský komitét slavistov / Slavistický kabinet SAV, 2003. 184 s.

Ďalšia produkcia

DORULA, JÁN (Ed.): Prehľad publikácií z jazykovedy, literárnej vedy, etnológie a histórie za roky 1993–1998 (výber). Bratislava: Slovenský komitét slavistov / Slavistický kabinet SAV, 1998. 167 s.

ŠKOVIERA, ANDREJ: Svätí slovanskí sedmopočetníci. Bratislava: Slovenský komitét slavistov / Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, 2010. 247 s.

ŽEŇUCH, PETER – ŠKOVIERA, ANDREJ (Zost.): Prameň byzantskej tradície na Slovensku. K výstave z príležitosti Roka kresťanskej kultúry 2010 / Sources of the Byzantine Tradition in Slovakia. An Exhibition Organized within the Year of Christian Culture 2010. Bratislava: Slovenský komitét slavistov / Slavistický ústav Jána Stanislava SAV v spolupráci s Národným osvetovým centrom, s finančnou podporou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky a Gréckokatolíckej eparchie v Bratislave 2010, 73 s.

ŽEŇUCHOVÁ, KATARÍNA – ŽEŇUCH, PETER (Eds.): Ludová prozaická tradícia vo svetle vied o kultúre a umení. Bratislava: Slavistický ústav Jána Stanislava SAV / Slovenský komitét slavistov, 2009. 197 s.

ZAVARSKÝ, SVORAD – ŽEŇUCH, PETER (Eds.): **Ἰωαννίκῳ Βασιλόβιττῳ ΤΟΛΚΟΒΙΝῆΣ Σῆθενῆς Λῆτουργίῃ Νόβαῶν Ζακό-
να Ἰστῖνῆς Βεζκρόβῆς Ζέρτῆς // Joannicius Basilovits
EXPLICATIO Sacrae Liturgiae Novae Legis veri Incruenti
Sacrificii. Monumenta Byzantino-Slavica et Latina Slovaciae
III. Bratislava – Roma: Slavistický ústav Jána Stanislava SAV
/ Pontificio Istituto Orientale / Slovenský komitét slavistov /
Spolok sv. Cyrila a Metoda, 2009. LXI + 548 s.**

DORULA, JÁN (Ed.): Pohľady do problematiky slovensko-maďarských vzťahov. Bratislava: Slavistický ústav Jána Stanislava SAV / Slovenský komitét slavistov, 2009. 83 s. / In-sight into Slovak-Magyar Relations. Bratislava: Slovak

Committee of Slavists in cooperation with the Institute of Slavonic Studies of Ján Stanislav of the Slovak Academy of Sciences, 2009. 90 s.

JANKOVIČ, JÁN (Ed.): Racín Kočo, Biele úsvity. Bratislava: Slovenský komitét slavistov, 2008. 39 s.

ŽEŇUCH, PETER (Ed.): Cyrilské a latinské pamiatky v byzantsko-slovanskom obradovom prostredí na Slovensku. Bratislava: Slavistický ústav Jána Stanislava SAV / Slovenský komitét slavistov, 2007. 231 s.

ŽEŇUCH, PETER (Ed.): Život slova v dejinách a jazykových vzťahoch. Na sedemdesiatiny profesora Jána Doruľa. Bratislava: Slavistický kabinet SAV, 2003. 315 s.

ČLENOVIA SLOVENSKÉHO KOMITÉTU SLAVISTOV

Jazykoveda

Prof. PhDr. Júlia Dudášová, DrSc.

Prof. PhDr. Juraj Glovňa, CSc.

Doc. PhDr. Emil Horák, CSc.

Doc. PhDr. Elena Krasnovská, CSc.

Prof. PhDr. Ján Kačala, DrSc.

PhDr. Lubor Králik, CSc.

Doc. Mgr. Jaromír Krško, PhD.

Prof. PhDr. Ján Sabol, DrSc.

Doc. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc.

Literárna veda

Doc. PhDr. Erika Brtáňová, CSc.

Prof. PhDr. Jozef Hvišč, DrSc.

Prof. PhDr. Marta Keruľová, CSc.

PhDr. Ján Jankovič, DrSc.

História s archeológiou

PhDr. Ján Bobák, CSc.

Doc. PhDr. Martin Homza, PhD.

Prof. PhDr. Matúš Kučera, DrSc.

Prof. PhDr. Alexander Ruttkay, DrSc.

ThLic. Andrej Škoviera, PhD.

Prof. PhDr. Tatiana Štefanovičová, CSc.

Etnológia a folkloristika

PhDr. Mojmír Benža, CSc.

Prof. PhDr. Oskár Elschek, DrSc.

PhDr. Viera Gašparíková, DrSc.

Doc. PhDr. Hana Hlôšková, CSc.

Prof. PhDr. Ján Podolák, DrSc.

PhDr. Zuzana Profantová, CSc.

Čestný predseda SKS

Prof. PhDr. Ján Doruľa, DrSc.

Čestný člen SKS

Prof. PhDr. Vincent Blanár, DrSc.